خبر

رأی اعتماد مجلس حکایت از تعامل عقلانی و علمی دارد

حجت‌الاسلام سیدمحمدحسن ابوترابی‌فرد در خطبه‌های نماز جمعه تهران با اشاره به رأی اعتماد مجلس به همه وزرای پیشنهادی اظهار کرد: رئیس‌جمهور و اعضای دولت باید از این اقدام مجلس که حکایت از تعامل عقلانی و علمی مجلس با دولت دارد، در راستای افزایش سطح هم‌افزایی دولت و مجلس و ارتقای کارآمدی نظام با هدف برون‌رفت از تنگناهای اقتصادی به‌خوبی استفاده کنند. این فرصت خوبی فراروی دولت چهاردهم است. وی افزود: دولت وفاق ملی باید با ارتقای شایسته‌سالاری اقدام کند. رئیس‌جمهور هم به وزرا توصیه کرد که ملاک تغییر فقط باید شاخص مهم شایستگی باشد. ابوترابی‌فرد خطاب به اعضای کابینه افزود: به وزرا می‌گویم مردم اهل قضاوت و تحلیل هستند و تصمیمات شما را ارزیابی می‌کنند که ملاک، ارتقای شایسته‌سالاری است یا نگاه سیاسی. وی با بیان این‌که برای ارتقای کارآمدی باید شاخص را شایسته‌سالاری قرار دهیم تاکید کرد: نگاه جامع و بلندمدت و مبتنی بر شایسته‌سالاری پشتوانه اقتدار ملی محسوب می‌شود؛ اقتدار ملی هم مرهون افزایش سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی است و به نظر می‌رسد این مهم، دستاورد ارتقای کیفیت حکمرانی اقتصادی است. از رئیس‌جمهور و تیم اقتصادی انتظار می‌رود سطح حکمرانی اقتصادی را ارتقا ببخشند.

پیوست عدالت؛ مطالبه مردمی، وظیفه حکمرانی

روح عدالت‌گرایانه انقلاب اسلامی و تصریحات قانون اساسی بر رعایت عدالت، تحقق این اصل را به یک الزام برای مسئولان تبدیل کرده است

وحید عظیم‌نیا
روزنامه‌نگار

«هر قانون و تصمیم مهمی تصویب می‌کنید و می‌گیرید، پیوست عدالت برایش تهیه کنید» این جدیدترین تاکید مکرر رهبر حکیم انقلاب اسلامی به مسئولان است؛ همان‌طور که دولت سیزدهم را به تهیه «پیوست عدالت» درباره مصوبات توصیه کرده بودند به دولت چهاردهم نیز چنین توصیه‌ای داشتند؛ موضوعی که لازم است آنچنان که دغدغه معظم‌له است، مورد توجه کارگزاران نظام قرار بگیرد. در ادوار دولت‌ها و مجالس با رویکردهای سیاسی متفاوت، بیش و کم، شعار عدالت‌خواهی سر داده شد، اما نتیجه برای مردم، آن‌طور که باید و شاید ناظر به عدالت نبوده است. اکنون که رئیس‌جمهور با دال مرکزی گفتمانی معطوف به عدالت و انصاف، زمام قوه مجریه را در دست دارد و نقش این قوه نیز در اجرای عدالت قابل قیاس با قوای مقننه و قضاییه نیست، انتظار می‌رود باطن هزار بطن مافیاها و برخی مدیران را برملا و از حق و حقوق آنها دفاع کند.

مسعود پزشکیان در ادوار مختلف مجلس شورای اسلامی که ردای نمایندگی شهر اولین‌ها، تبریز، را به تن داشت، بارها نسبت به مقوله مهم عدالت، مخصوصا عدالت در حوزه بهداشت و درمان به‌عنوان حوزه تخصصی‌اش، حساسیت به خرج می‌داد و حتی حاضر نشد مطب خصوصی داشته باشد، چراکه به‌درستی معتقد بود کسی که با پول مردم و امکانات دولتی تحصیل می‌کند و تخصصی را به دست می‌آورد، باید در مسیر همگانی و نه صرفا شخصی از آن استفاده کند. الان نیز که ردای ریاست قوه عریض‌وطویل مجربه را به تن دارد، چه در انتخابات و تبلیغات انتخاباتی و چه بعد از آن و در سخنرانی‌های متعدد درباره عدالت صحبت کرده و حتی نسبت به بی‌عدالتی‌های موجود منتقد است به‌طوری که اخیرا از رنج بی‌عدالتی در آموزش فرزندان سخن گفته و تاکید کرده است: «باید عدالت را پیاده کنیم». البته حتما متوجه است که مخاطب این «باید»ها شخص خودشان است و دیگر در موضع طلبکار نیست، بلکه باید پاسخ بدهد به‌عنوان مجری قانون اساسی، چه اقداماتی برای حرکت در مسیر عدالت انجام می‌دهد.

رعایت عدالت یک الزام برای مسئولان است؛ چراکه بی‌توجهی به آن، تبعات مهمی دارد؛ شکاف طبقاتی و رواج نارضایتی‌ها، یکی از نتایج قهری آن است و در چنین جامعه‌ای نباید انتظار ثبات و عمل به روح جمعی داشت

یافتن چرایی اهمیت عدالت، کار سختی به‌نظر نمی‌رسد، هرچند واژه «عدالت» اتساع معنوی دارد و اجرای آن به‌شدت سخت است. نگاهی به آثار استاد مطهری ـ عقبه فکری نظام اسلامی ـ مخصوصا در کتاب «انحطاط و ترقی تمدن‌ها» کمک کند، آنجا که می‌نویسد: «عدالت اجتماعی جزو اصول مسلم اسلام است. ص ۴۳»، «عدالت اساس بقای یک جامعه است. ص ۴۴» و «در قرآن از «عدل» به‌عنوان ناموس آفرینش یاد می‌شود. ص ۴۵». بنابراین نفس ضرورت عدالت روشن است.

همچنین عدالت از مهم‌ترین شاخصه‌های قانون اساسی ایران‌مان است که مع‌الأسف جامعه امروز به‌واسطه درست اجرا نشدن همه اصول آن، رنج می‌برند، ای بسا حرکت نکردن در مسیر عدالت، دهن‌کجی به آرمان‌های انقلاب ۱۳۵۷ است، چراکه رهبر انقلاب ۹ شهریور ۱۳۷۳ در دیدار هیات دولت وقت فرمودند: «تأمین عدالت اجتماعی موضوع اساسی مبارزات ما بوده است و دولت باید اهتمام بیشتری نسبت به افرادی که درآمدهای کمتری دارند، داشته باشد و در کنار اجرای برنامه‌های اساسی طرح‌های ضربتی حمایتی را به اجرا بگذارد.»

دربندهای ۹ و ۱۲ اصل سوم قانون اساسی، «رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه، در تمام زمینه‌های مادی و معنوی» و «پی‌ریزی اقتصاد صحیح و عادلانه برطبق ضوابط اسلامی جهت ایجاد رفاه و رفع فقر و برطرف ساختن هرنوع محرومیت در زمینه‌های تغذیه و مسکن و کار و بهداشت و تعمیم بیمه» از وظایف دولت جمهوری اسلامی ایران عنوان شده است که باید همه امکانات خود را برای نیل به آن به کار گیرد، اما مسأله اینجاست که دولت‌ها و برخی گروه‌های سیاسی و افرادی که فریاد اصلاح قانون اساسی سر می‌دهند برای اجرای این تأکیدات صریح قانون اساسی اهتمام نداشته‌اند. این در حالی است که وظیفه اصلی اجرای عدالت با دولت است و به عبارتی اگر مایلیم مردم طعم شیرین «عدالت اجتماعی» را بچشند باید قوه مجریه بر محور عدالت حرکت کند و با برنامه‌های عدالت‌محور، ضمن کاهش «ضریب جینی»، به کاهش «تبعیض»، «شکاف طبقاتی» و «نابرابری‌های درآمدی» کمک کند. دولت از آن جهت، محور «اجرای عدالت» است که تقریبا همه اختیارات اجرایی و توزیع ثروت در حیطه اختیارات اوست از این جهت، سوگیری عادلانه او، خروجی مثبتی برای همه آحاد جامعه خواهد داشت. البته قوای مقننه و قضاییه هم در این مهم نقش دارند، اما سطح نقش‌آفرینی آنها در مقابل جایگاه و اختیارات و وظایف دولت، اندک است.

با این حال، رعایت عدالت نه یک اختیار، بلکه یک الزام برای مسئولان است؛ چراکه بی‌توجهی به آن، تبعات مهمی دارد؛ شکاف طبقاتی و رواج نارضایتی‌های اجتماعی، یکی از نتایج قهری آن است و در چنین جامعه‌ای نباید دنبال وفاق جمعی و زندگی بدون تنش در بین آحاد جامعه بود. برای نیل به حکمرانی عدالت‌محور، راهکارهای عملی‌تری وجود دارد و داشتن «پیوست عدالت» محور آن است. اهمیت داشتن پیوست عدالت برای تصمیم‌ها و قوانین مهم را نیز می‌شود در خروجی پیشرفت کشور جست‌وجو کرد که به‌رغم برداشتن گام‌های مهم، اما طعم شیرین‌اش آن‌طور که باید در کام مردم مزه نکرده است. رهبر حکیم انقلاب اسلامی در سخنرانی یکم فروردین ۱۳۷۸ در جوار حرم رضوی فرمودند: «نه عدالت بدون پیشرفت مطلوب است، نه پیشرفت بدون عدالت. عدالت بدون پیشرفت، یعنی برابری در عقب‌ماندگی، برابری در فقر؛ این را نمی‌خواهیم. پیشرفت بدون عدالت را هم هرگز مطالبه نمی‌کنیم؛ پیشرفت، همراه با عدالت. باید فواصل طبقاتی کم بشود».

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی اخیرا در گزارشی تاکید کرده است از آنجا که عدالت یکی از مهم‌ترین آرمان‌ها و اهداف انقلاب اسلامی است، لذا می‌بایست در تمام پیشنهادهای سیاستی و تقنینی نسبت به آن مراقبت جدی صورت گیرد تا در نقض و مسیر خلاف آن چیزی تصویب و اجرا نشود. پیوست عدالت می‌تواند ابزاری مؤثر در راستای این هدف باشد. می‌توان برای پیوست عدالت فارغ از آن‌که برای چه طرح و پیشنهادی مورد بحث است، چهارچوب مستقلی فرض کرد که براساس مسائل اساسی عدالت در حوزه حکمرانی ترتیب یافته است. سرفصل‌های اساسی که می‌بایست در نگارش پیوست عدالت مورد توجه قرار گیرد عبارتند از: ۱ـ ابعاد موضوعی عدالت ۲ـ ابعاد بخشی عدالت ۳ـ وضعیت عدالت در نسبت با سایر ارزش‌های اجتماعی ۴ـ وضعیت عدالت در حرکت از مبنا به جزئیات ۵ـ وضعیت عدالت در پساقانون ۶ـ مطالعه برابری‌ها.

دولت سیزدهم، اسفند ۱۴۰۰ یعنی چند ماه بعد از توصیه رهبر معظم انقلاب درباره داشتن پیوست عدالت برای تصمیمات و قوانین مهم، در جلسه شورای‌عالی رفاه و تأمین اجتماعی به منظور تحقق تهیه پیوست عدالت برای تمامی مصوبات، لوایح و تصمیمات دولت و به استناد تبصره (۲) بند (الف) ماده (۵۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ـ مصوب ۱۳۹۵ و بند (الف) ماده (۱۵) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی ـ مصوب ۱۳۸۳، آیین‌نامه‌ای با عنوان «نحوه تحقق پیوست عدالت اجتماعی در کلیه ضوابط، مقررات و برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی (مرتبط با حوزه‌های سه‌گانه رفاه و تأمین اجتماعی)» در چند محور تصویب کرد. در ماده ۲ این آیین‌نامه تاکید شده بود: «کلیه اعتبارات و تسهیلات رفاهی و یارانه‌های مندرج در قانون بودجه کل کشور در امور بیمه‌های اجتماعی، حمایتی، آسیب‌های اجتماعی، آموزش‌وپرورش، بهداشت و درمان، مسکن و اشتغال، اعم از اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، وجوه اداره شده و یارانه سود تسهیلات و سایر اعتبارات باید به‌گونه‌ای تسهیم و توزیع شود که سهم دهک‌های کم‌درآمد جامعه بیش از دهک‌های پردرآمد باشد».

گزاره «باید به‌گونه‌ای تسهیم و توزیع شود» خود دارای ابهام است و از قضا همین «تقسیم به‌گونه‌ای» محل بحث است و اگر به‌درستی انجام می‌شد نیازی به آیین‌نامه و مقررات جدیدی نبود. این‌که در یک چهارچوب مرتبط با عدالت، صرفا از فعل تاکیدی «باید شود» استفاده شود، حاصلی نخواهد داشت، چراکه در قانون اساسی، تاکیدهای سفت‌وسخت‌تری از این وجود داشت، ولی نتیجه مطلوبی به دست نیاورده‌ایم. البته همان‌طور که رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز در بیانیه گام دوم انقلاب تاکید کرده‌اند «نارضایتی از کارکرد عدالت در کشور به‌دلیل آن‌که این ارزش والا باید گوهر بی‌همتا بر تارک نظام جمهوری اسلامی باشد و هنوز نیست، نباید به این معنی گرفته شود که برای استقرار عدالت کار انجام نگرفته است. واقعیت آن است که دستاوردهای مبارزه با بی‌عدالتی در این چهار دهه، با هیچ دوره دیگر گذشته قابل مقایسه نیست».

پیوست عدالت یک ترتیب اداری یا یک فرم تشریفاتی نیست، یک امر واقعی است و مراکز مهم حکومتی، مخصوصا نهادهای اقتصادی در برهه فعلی باید نسبت به خروجی تصمیماتی که می‌گیرند حساس باشند

جان کلام آن‌که «پیوست عدالت یک ترتیب اداری یا یک فرم تشریفاتی نیست، یک امر واقعی است» و مراکز مهم حکومتی، مخصوصا نهادهای اقتصادی در برهه فعلی باید نسبت به خروجی تصمیماتی که می‌گیرند حساس باشند تا اثر آن به تشدید شکاف اجتماعی و فاصله طبقاتی و صدالبته توزیع مناسب امکانات منجر نشود؛ پیوست عدالت داشتن، یعنی پیش‌بینی چنین مشکلاتی که سرمردم آوار شده است والا تصویب فلان مقررات و الصاق آن به قوانین و تصمیمات، هرگز پیوست عدالت نیست. حال که رئیس‌جمهور خوشبختانه با نهج‌البلاغه مأنوس است نیک می‌داند به گفته مولایمان علی(ع) در خطبه ۱۵ نهج‌البلاغه، «در عدالت گشایش برای عموم است و آن‌کس که عدالت بر او گران آید، تحمل ستم برای او سخت‌تر است.» پس برای ایجاد گشایش برای همه، باید سخت بکوشد تا در آزمون عدالت‌محوری سربلند بیرون بیایند.

گزارش

همت ارزنده برای خدمت به مردم

مسئولان با حفظ هوشیاری در مواجهه با اختلاف‌افکنی‌ها و تاکید بر وفاق ملی بایستی اولویت‌های کاری خود را متوجه حل مسائل و مشکلات مردم کنند

وقتی مجلس شورای اسلامی به تمام وزرای پیشنهادی رئیس‌جمهور رأی مثبت داد، فضایی از سوی رسانه‌های فارسی‌زبان ضدایرانی و برخی بلندگوهای داخلی آنها به‌وجود آمد که گویی، رئیس‌جمهور در معرفی وزرا و در مقابل مجلس نیز در دادن رأی اعتماد به آنها، هیچ اراده و اختیاری نداشته‌اند و تمام ترکیب کابینه در واقع محصول اراده نهادهای خارج از دولت و مجلس و مشخصا رهبر معظم انقلاب اسلامی بوده است.

دفاع خاص رئیس‌جمهور از وزرایش نیز بیشتر این شائبه را ایجاد کرد که پزشکیان در تعیین کابینه خود در دولت چهاردهم، کمترین اراده را داشته و از این منظر ادعا شد که دولت چهاردهم را باید دستچین‌ترین و از پیش تعیین‌شده‌ترین دولت پس از انقلاب دانست. این فضاسازی در شرایطی است که رهبر معظم انقلاب در دیدار اعضای هیات دولت چهاردهم تاکید کردند: «آقای رئیس‌جمهور برای انتخاب وزیرانی که باید با ایشان همکاری کنند، خیلی پُر کار و با تلاش وارد شدند. با بنده هم مشورت کردند و من تعدادی از افرادی که می‌شناختم یا صلاحیت آنها از طرق مورد وثوق به ما رسیده بود، اینها را تأیید کردم، بعضی‌ها را هم تأکید کردم. تعداد بیشتری را هم نمی‌شناختم، گفتم نظری نسبت به آنها ندارم. بحمدا... ایشان توانستند انتخاب را انجام دهند و مجلس را هم قانع کنند و این موفقیت بزرگی بود و خدا را سپاس می‌گوییم».

فرمایشات معظم له مبنی بر این‌که تعداد بیشتری از وزرای پیشنهادی را نمی‌شناختند، به روشنی نشان می‌دهد که ایشان نفیا و اثباتا درباره صلاحیت قاطبه دولت نظری نداشته‌اند و ادعای رسانه‌های مغرض درباره مسلوب‌الاراده بودن دولت و مجلس، به کلی معیوب و ناقص و جهت‌دار است.

ادراک‌سازی غلط رسانه‌های فارسی‌زبان ضدایرانی، به وضوح انسجام ساختار حکمرانی در کشور را نشانه رفته است. این رسانه‌های ضدمیهنی و دنباله‌های آنها در داخل، سعی دارند چنین وانمود کنند که نهادها و ساختارها در جمهوری اسلامی با استحاله در برخی کانون‌های تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری، تهی از هرگونه اراده و کارکرد هستند و هنری جز تبعیت ندارند.

این در حالی است که روند تشکیل دولت چهاردهم مانند همیشه بوده و در این زمینه اقدام خلاف قانون، سنت و رسم اتفاق نیفتاده است، اما این‌که چرا رسانه‌های فارسی‌زبان ضدایرانی این‌گونه دولت چهاردهم و متعاقب آن، مجلس دوازدهم را مطلقا بی‌اراده تصویر می‌کنند، خود جای پرسشگری و تحلیل ویژه دارد. در این‌باره شاید بتوان حضور پر شور مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر و امید اجتماعی شکل گرفته از بطن این انتخابات برای حل مسائل را علت‌العلل فضاسازی‌های اخیر حول دولت و مجلس دانست.

وقتی دلیل جوسازی‌های اخیر علیه دولت و مجلس را در واقع تلاش برای زائل ساختن امید متزاید مردم بدانیم، در این صورت بر مسئولان کشور و نیروهای سیاسی حجت تمام خواهد شد که در شرایط کنونی، جز هم‌افزایی و همدلی، مسئولیت و تکلیفی متوجه آنها نیست و باید از همه حرف و حدیث‌های بی‌پایه عبور کنند و بنای کارشان را بر افزایش خدمت به مردم بگذارند.

به بیان دیگر حاشیه‌سازی‌های کاذب بر سر راه وظایف نهادی و کارکردی دولت و مجلس، ثمری جز تولید اختلال نخواهد داشت و نتیجه این اختلال هم مستقیما روی وضعیت زندگی مردم، تاثیرات سوء خود به جای خواهد گذاشت. بنابراین لازم است مسئولان با حفظ هوشیاری در مواجهه با اختلاف‌افکنی‌ها و تاکید بر وفاق ملی، اولویت‌های کاری خود را با عطف به استقلال کارکردی، متوجه حل مسائل و مشکلات مردم کنند و اجازه ندهند نشستن حاشیه به جای متن، آنها را از زندگی مردم غافل سازد.

ذره‌بین

شهادت دو پاسدار در حادثه نشت گاز در اصفهان

شامگاه چهارشنبه (۷ شهریور) در یک کارگاه از مراکز سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در استان اصفهان بر اثر نشت گاز، سروان پاسدار مجتبی نظری از شهر قهدریجان و سرهنگ دوم پاسدار مختار مرشدی از شهرستان فریدونشهر، به شهادت رسیدند. در این حادثه متاسفانه ۱۰ نفر نیز مصدوم شد. مراسم تشییع پیکر شهید پاسدار مجتبی نظری، روز گذشته جمعه در شهر قهدریجان برگزار شد و مراسم تشییع پیکر شهید پاسدار مختار مرشدی هم امروز در شهرستان فریدونشهر برگزار خواهد شد.

انسداد مرزهای شرقی با هوش مصنوعی

امیر سرتیپ کیومرث حیدری، فرمانده نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران در گفت‌وگویی با اشاره به آخرین وضعیت طرح انسداد مرزهای شرقی اظهار کرد: نیروی زمینی ارتش هم‌اکنون در کنار نیروهای سپاه و فراجا، عهده‌دار تأمین امنیت بخش‌هایی از مرزهای کشورمان از جمله مرزهای شمال و جنوب شرق و مرزهای غرب و جنوب غرب کشور است. وی افزود: عمده این طرح شامل به‌کارگیری انواع فناوری‌های مراقبتی در مرز مثل انواع سنسورها، انواع رادارهای هشداردهنده، انواع پهپادها و سنسورهای زمینی است. امیر حیدری تاکید کرد: صددرصد این طرح انسداد، مبتنی بر هوش مصنوعی خواهد بود و به سیم خاردار و دیوار بسنده نشده‌است.

عارف با همتایان پیشین خود و خانواده آنها دیدار کرد

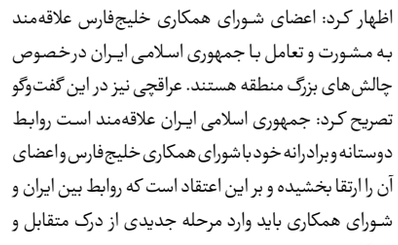

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور کشورمان به مناسبت هفته دولت و در راستای تکریم جایگاه و قدردانی از زحمات معاونان اول پیشین روسای جمهوری اسلامی ایران، به دیدار همتایان پیشین خود رفت و ضمن گفت‌وگو با ایشان، بر آمادگی دولت چهاردهم در بهره‌گیری از تجربیات و نظرات کارشناسانه آنها در اداره بهتر امور کشور تاکید کرد.

گفت‌وگوی تلفنی عراقچی و دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس

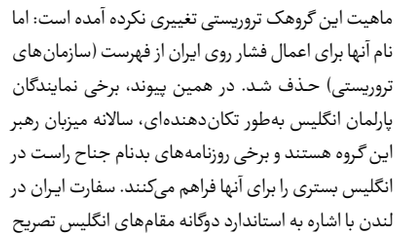

جاسم محمد البدیوی، دبیرکل شورای همکاری خلیج‌فارس در تماس تلفنی با سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه کشورمان اظهار کرد: اعضای شورای همکاری خلیج‌فارس علاقه‌مند به مشورت و تعامل با جمهوری اسلامی ایران درخصوص چالش‌های بزرگ منطقه هستند. عراقچی نیز در این گفت‌وگو تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران علاقه‌مند است روابط دوستانه و برادرانه خود با شورای همکاری خلیج‌فارس و اعضای آن را ارتقا بخشیده و بر این اعتقاد است که روابط بین ایران و شورای همکاری باید وارد مرحله جدیدی از درک متقابل و همکاری شود.

انتقاد ایران از استاندارد دوگانه انگلیس در قبال تروریسم

سفارت جمهوری اسلامی ایران در لندن با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: در ۸ شهریور ۱۳۶۰، رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر ایران توسط مجاهدین خلق، گروهکی که مدت‌ها توسط جامعه جهانی به‌عنوان تروریست شناخته می‌شد، ترور شدند. در این پیام با اشاره به این‌که ماهیت این گروهک تروریستی تغییری نکرده آمده است: اما نام آنها برای اعمال فشار روی ایران از فهرست (سازمان‌های تروریستی) حذف شد. در همین پیوند، برخی نمایندگان پارلمان انگلیس به‌طور تکان‌دهنده‌ای، سالانه میزبان رهبر این گروه هستند و برخی روزنامه‌های بدنام جناح راست در انگلیس بستری را برای آنها فراهم می‌کنند. سفارت ایران در لندن با اشاره به استاندارد دوگانه مقام‌های انگلیس تصریح کرد: تروریسم زمانی که ایرانیان را هدف قرار می‌دهد قابل تحمل و در جای دیگر محکوم است.